

**Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 5 im. św. Jana Pawła II
w Luboniu**

na rok szkolny 2025/2026

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa Prawo Oświatowe.

Kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/2026

„Program wychowawczo-profilaktyczny uchwalany jest przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną”

Rozporządzenie w sprawie podstawy programowej określa, że:

„szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzą spójną całość i powinny uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej.

Założenia organizacyjne

1. Program wychowawczo-profilaktyczny realizują nauczyciele podczas wszystkich działań organizowanych i realizowanych przez Szkołę: lekcji wychowawczych, lekcji poszczególnych przedmiotów, zajęć pozalekcyjnych, akcji i imprez klasowych oraz szkolnych, wyjść, wycieczek, projektów edukacyjnych i działań prospołecznych.
2. Program obejmuje wszystkich uczniów klas 1–8, poprzez spójne oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne, z naciskiem na kształtowanie postaw prozdrowotnych, proekologicznych i rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych.
3. Na podstawie Programu wychowawczo-profilaktycznego tworzy się dla każdej klasy plan działań wychowawczych i profilaktycznych dostosowany do potrzeb, możliwości, sytuacji wychowawczych oraz wyzwań współczesnego świata (np. korzystanie z nowych technologii, dbałość o zdrowie psychiczne, radzenie sobie ze stresem).
4. Zakłada się ścisłą współpracę z rodzicami, którzy w istotny sposób wpływają na określenie celów i podejmowane działania, w tym poprzez udział w badaniach ankietowych, konsultacjach, a także wspieranie działań szkoły w zakresie promocji zdrowia, bezpieczeństwa i ekologii.
5. Konieczna jest współpraca z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną dzieci oraz młodzieży, a także z organizacjami lokalnymi, instytucjami kultury i służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo.
6. Program jest dokumentem otwartym, podlegającym systematycznej ewaluacji i aktualizacji w zależności od potrzeb uczniów, rodziców i środowiska lokalnego.

Zasady współpracy wychowawczo-profilaktycznej z rodzicami

Rodzice jako członkowie społeczności szkolnej, biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez następujące działania:

- współtworzenie programu wychowawczo-profilaktycznego i udział w jego ewaluacji,
- uczestniczenie w zebraniach klasowych, spotkaniach Rady Rodziców oraz konsultacjach indywidualnych,
- udział w warsztatach, webinarium i szkoleniach organizowanych przez szkołę, także z udziałem specjalistów (psychologów, pedagogów, terapeutów),
- uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach,
- uczestniczenie w indywidualnych konsultacjach z wychowawcami i nauczycielami,
- utrzymywanie systematycznego kontaktu z wychowawcą, w celu uzyskania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole, także poprzez narzędzia komunikacji elektronicznej (dziennik elektroniczny, konsultacje online, grupy informacyjne),
- wspieranie dziecka we wszystkich podejmowanych przez szkołę działaniach sprzyjających jego bezpieczeństwu i dobremu samopoczuciu,
- udział w działaniach wolontariackich, akcjach charytatywnych i projektach społecznych organizowanych przez szkołę,
- dbanie o właściwą i bezpieczną formę spędzania czasu wolnego przez dziecko, z uwzględnieniem równowagi między aktywnością fizyczną, odpoczynkiem a korzystaniem z nowych technologii,
- współpraca ze szkołą w zakresie edukacji ekologicznej i kształtowania odpowiedzialności za środowisko,
- angażowanie się w działania integrujące społeczność szkolną, takie jak pikniki, festyny czy wydarzenia kultur

Zasady współpracy wychowawczo- profilaktycznej ze środowiskiem lokalnym.

Pomoc w oddziaływaniach wychowawczych i profilaktycznych płynie ze strony następujących instytucji:

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Luboniu, inne poradnie;
- Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Straż Miejska,
- Policja,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- lubońskie szkoły,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Ośrodek Kultury w Luboniu,
- Centrum Wsparcia i Pomocy Rodzinie

Cele wychowania i profilaktyki przyjęte przez szkołę na rok szkolny 2025/2026 (wynikające z diagnozy) oraz uwzględniające priorytety MEN na dany rok szkolny;

- Rozwijanie umiejętności analitycznych i logicznego myślenia w pracy szkolnej i codziennych sytuacjach.
- Budowanie postaw odpowiedzialności obywatelskiej, szacunku do tradycji i otwartości na różnorodność.
- Wzmacnianie zdrowia psychicznego i fizycznego uczniów poprzez aktywność ruchową, relaksację i właściwe nawyki.
- Uczenie konstruktywnego radzenia sobie z emocjami, stresem i konfliktami.
- Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, promowanie kultury dialogu. Nauka bezpiecznego i świadomego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych oraz sztucznej inteligencji.
- Kształtowanie krytycznego podejścia do informacji, rozpoznawanie fake newsów i manipulacji.
- Wspieranie odkrywania talentów, zainteresowań i planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Angażowanie w działania prospołeczne i wolontariat na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.
- Rozwijanie świadomości ekologicznej oraz troski o środowisko naturalne.

W celu zaplanowania i podejmowania właściwych działań wychowawczo- profilaktycznych szkoły, ważne jest zidentyfikowanie czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, które wpływają na zdrowie fizyczne, psychiczne, bezpieczeństwo i funkcjonowanie ucznia.:

Trudności i czynniki ryzyka zidentyfikowane wśród uczniów

Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści szkolni – w oparciu o obserwacje, diagnozy i konsultacje – zauważyli, że uczniowie mierzą się z następującymi trudnościami i zagrożeniami:

- wysoki poziom stresu związanego z nauką, ocenami i presją oczekiwań, poczucie zmęczenia i przeciążenia,
- trudności w radzeniu sobie z emocjami i napięciem, impulsywne reakcje,
- nadmierne korzystanie z telefonów i Internetu, brak równowagi między nauką, odpoczynkiem a snem,
- objawy uzależnienia od ekranów – niepokój przy braku dostępu do sieci,
- niska umiejętność selekcji informacji – podatność na fake newsy i dezinformację,
- ryzyko eksperymentowania z używkami (papierosy, alkohol, energetyki, substancje psychoaktywne),
- problemy w relacjach rówieśniczych – konflikty, hejt w sieci, wykluczanie,
- obniżona motywacja do nauki, problemy z koncentracją i systematycznością, brak dostatecznej wiedzy na temat sposobów uczenia się,
- lęk przed przyszłością edukacyjną i wyborem szkoły ponadpodstawowej.

Czynniki ochronne

Do czynników wzmacniających dobrostan uczniów należą:

- przyjazna postawa nauczycieli i poczucie bezpieczeństwa w klasie,
- silne więzi rówieśnicze i wzajemne wsparcie,
- gotowość do rozmowy o emocjach i szukania pomocy,
- aktywne sposoby spędzania czasu (sport, hobby, działania grupowe),
- udział w wydarzeniach szkolnych i akcjach integracyjnych,
- wolontariat i zaangażowanie w życie szkoły oraz środowiska lokalnego,
- inspirujące i kreatywne lekcje, wzbogacone o rozmowy o zdrowiu, emocjach, stresie, wartościach i codziennych problemach.

Wnioski i rekomendacje wynikające z bieżącej diagnozy

- konieczne jest systematyczne wspieranie uczniów w radzeniu sobie ze stresem i napięciem emocjonalnym,
- należy wzmacniać działania profilaktyczne dotyczące higieny cyfrowej i ograniczania czasu ekranowego,
- potrzebna jest edukacja w zakresie weryfikowania informacji i przeciwdziałania fake newsom,
- wskazane jest kontynuowanie profilaktyki związanej z uzależnieniami i używkami,
- należy rozwijać kompetencje emocjonalne – rozpoznawanie i wyrażanie uczuć, regulacja emocji,
- istotne jest wzmacnianie relacji rówieśniczych oraz budowanie atmosfery bezpieczeństwa i akceptacji w klasie,
- rekomendowane są programy i zajęcia integrujące, łączące naukę z aktywnością fizyczną, hobby i współpracą w grupie,
- ważne jest zwiększanie dostępności do wsparcia psychologicznego i wychowawczego, szczególnie dla uczniów z trudnościami emocjonalnymi,
- należy rozwijać działania profilaktyczne angażujące uczniów w wolontariat i aktywność społeczną, aby wzmacniać empatię i poczucie odpowiedzialności.

Przewidywane efekty podjętych działań wychowawczych i profilaktycznych

- lepsze radzenie sobie ze stresem i emocjami – znajomość technik relaksacyjnych, większa odporność psychiczna,
- ograniczenie negatywnych skutków nadmiernego korzystania z telefonów i Internetu – rozwój higieny cyfrowej,
- mniejsza podatność na fake newsy dzięki rozwijaniu umiejętności krytycznego myślenia,
- większa świadomość zdrowotna i ograniczenie zachowań ryzykownych związanych z używkami,
- poprawa umiejętności rozpoznawania i wyrażania emocji oraz gotowość do szukania pomocy,
- budowanie pozytywnej atmosfery w klasie – więcej empatii, współpracy i poczucia bezpieczeństwa,
- wzmocnienie relacji rówieśniczych i więzi z nauczycielami,
- rozwój aktywnych i twórczych form spędzania czasu – sport, hobby, działania zespołowe,
- większe zaangażowanie rodziców w proces wychowawczy i profilaktyczny,
- wzrost odpowiedzialności społecznej uczniów poprzez wolontariat i udział w akcjach klasowych i szkolnych.

Sposoby ewaluacji programu:

- 1) obserwacja uczniów,
- 2) ankiety skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli co najmniej raz w półroczu,
- 3) rozmowy w zespole wychowawców klas,
- 4) końcoworoczna diagnoza podsumowująca.

KLASY 0–3

Obszar / cel	Powiązanie z czynnikami ryzyka i chroniącymi	Zadania	Formy realizacji	Termin / odpowiedzialni
EDUKACJA ZDROWO TNA – dbanie o zdrowie fizyczne, psychiczne i higienę cyfrową	Ryzyka: stres, trudności w radzeniu sobie z emocjami, uzależnienia od ekranów, ryzyko używek Chroniące: wsparcie dorosłych, rozpoznawanie emocji, aktywne spędzanie czasu, poczucie bezpieczeństwa	- Nauka prostych sposobów radzenia sobie ze stresem - Kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie i higienę cyfrową - Uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniami i zachowaniami ryzykownymi - Promowanie zdrowego stylu życia (dieta, ruch, odpoczynek) - Uczenie zasad higieny osobistej i bezpieczeństwa zdrowotnego	- Codzienne rozmowy o zdrowiu i emocjach - Ćwiczenia relaksacyjne i oddechowe - Gry i zabawy ruchowe, spacer, wycieczki - Spotkania ze specjalistami (pielęgniarka, psycholog, policjant, straż miejska) - Akcje i dni tematyczne: Dzień Zdrowia Psychicznego, Dzień Sportu, Dzień Profilaktyki. - Programy profilaktyczne: Szkoła Promująca Zdrowie, Przyjaciele Zippiego	Cały rok; wychowawcy klas, nauczyciele WF, wychowawcy świetlicy, pedagog, psycholog, pielęgniarka szkolna, organizatorzy imprez szkolnych, rodzice

KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH – relacje, komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, rozwój emocjonalno-społeczny	Ryzyka: konflikty rówieśnicze, hejt w sieci, izolacja, brak empatii Chroniące: silne więzi rówieśnicze, otwartość na rozmowę, poczucie przynależności	- Nauka umiejętności komunikacyjnych i współpracy w grupie - Rozwijanie umiejętności wyrażania emocji i nazywania uczuć - Uczenie rozwiązywania konfliktów z pomocą dorosłych - Budowanie empatii i szacunku wobec różnorodności - Przeciwdziałanie dokuczaniu i izolacji	- Konkurs STOP HEJT- przeprowadzony w świetlicy szkolnej - Zajęcia wychowawcze z dramą i scenkami - Ustalanie i przypominanie zasad klasowych - Zabawy integracyjne, wycieczki, uroczystości klasowe - Wybory do samorządu klasowego - Lekcje na tematy kultury zachowania w Internecie - Działania podejmowane przez wolontariat szkolny- zbiórki, konkursy, wieczory wolontariackie.	Cały rok; wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy, nauczyciele, pedagog, psycholog
KSZTAŁTOWANIE PATRIOTYZMU, SZACUNKU DO KULTURY NARODOWEJ I EUROPEJSKICH, WARTOŚCI	Chroniące: poczucie tożsamości, więzi ze szkołą i regionem, szacunek do tradycji	- Poznawanie symboli narodowych i hymnu szkoły - Przybliżanie sylwetek bohaterów lokalnych i znanych Polaków - Uczenie właściwego zachowania podczas uroczystości - Poznawanie historii regionu i miejsc pamięci - Budowanie dumy z bycia Polakiem przy jednoczesnej otwartości	- Konkurs o patronie szkoły- przeprowadzony w świetlicy szkolnej - Lekcje wychowawcze, plastyczne, muzyczne, polonistyczne - Apele i uroczystości szkolne - Projekty edukacyjne i konkursy - Wycieczki do miejsc pamięci i instytucji kultury - Udział w Dniu Patrona	Cały rok; wychowawcy, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, bibliotekarz, organizatorzy uroczystości wg harmonogramu

ROZWÓJ UCZNIA – wsparcie w nauce i rozwijanie talentów	Ryzyka: niska motywacja do nauki, problemy z koncentracją, lęk przed przyszłością Chroniące: odkrywanie talentów, wsparcie nauczycieli, poczucie własnej wartości	- Wspieranie uczniów z trudnościami edukacyjnymi - Rozwijanie zainteresowań i pasji - Nauka organizacji pracy własnej i radzenia sobie z emocjami - Indywidualizacja nauczania - Rozwijanie kreatywności	- Zajęcia wyrównawcze i rozwijające - Warsztaty: jak się uczyć, jak radzić sobie ze stresem z pedagogiem/psychologiem - Dzień Talentów – prezentacja pasji - Spotkania z ciekawymi gośćmi	Cały rok; wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy, specjaliści szkolni, pedagog, psycholog, bibliotekarz, organizatorzy imprez szkolnych
BEZPIECZEŃSTWO W RÓŻNYCH SYTUACJACH – w szkole, domu i w sieci	Ryzyka: uzależnienia od ekranów, cyberprzemoc, brak wiedzy o bezpieczeństwie Chroniące: świadomość zagrożeń, wsparcie dorosłych, otwartość na pomoc	- Poznawanie zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i na drodze - Uczenie właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia - Bezpieczne korzystanie z Internetu i mediów - Rozpoznawanie zagrożeń związanych z ekranami i używkami - Zapobieganie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.	- Zajęcia wychowawcze i scenki sytuacyjne - Próbne ewakuacje i ćwiczenia alarmowe - Spotkania z policją i strażą miejską - Quizy i konkursy o bezpieczeństwie - Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu	Cały rok; wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy, nauczyciele techniki, pedagog, psycholog, policja, straż miejska

EKOLOGIA – świadomość ekologiczna i odpowiedzial- ne postawy	Ryzyka: brak świadomości ekologicznej, obojętność na problemy środowiska Chroniące: aktywne działania ekologiczne, współpraca z organizacjami, poczucie sprawczości	- Rozwijanie codziennych nawyków proekologicznych - Kształtowanie odpowiedzialności za środowisko i zwierzęta - Pokazywanie, jak dziecko może dbać o planetę - Włączanie uczniów w działania na rzecz przyrody	- Zajęcia wychowawcze i przyrodnicze - Akcje: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi - Konkursy ekologiczne i plastyczne - Zbiórki karmy dla schroniska - Projekty ogrodnicze (rośliny klasowe, mini-ogródek)	Cały rok; wychowawcy klas, nauczyciele przyrody/ biologii, organizatorzy Dnia Ziemi
--	--	---	---	--

Klasy 4-8

Obszar / cel	Powiązanie z czynnikami ryzyka i chroniącymi	Zadania	Formy realizacji	Termin / odpowiedzialni
--------------	--	---------	------------------	----------------------------

EDUKACJA ZDROWO TNA – dbanie o zdrowie fizyczne, psychiczne i higienę cyfrową	Ryzyka: stres, uzależnienia od ekranów, eksperymenty z używkami, lęk przed egzaminami Chroniące: wsparcie dorosłych, otwartość na rozmowę, aktywne sposoby spędzania czasu, świadomość zagrożeń	- Promowanie zdrowego stylu życia (dieta, ruch, odpoczynek) - Nauka technik radzenia sobie ze stresem i emocjami - Uświadamianie skutków nadmiernego korzystania z ekranów - Profilaktyka uzależnień (papierosy, alkohol, energetyki, narkotyki) - Wzmacnianie odporności psychicznej przed egzaminami	- Lekcje wychowawcze o zdrowiu i emocjach, ćwiczenia relaksacyjne, trening uważności - Lekcje z pedagogiem/psychologiem dotyczące profilaktyki używek - Spotkania pielęgniarką, policją, strażą miejską - Dzień Sportu, Dzień Zdrowia - Psychicznego, Dzień Profilaktyki - Wzmocnione kontrole korzystania z telefonów w szkole- monitorowanie nagminnego korzystania do rodziców	Cały rok; wychowawcy klas, nauczyciele WF, wychowawcy światlicy, pedagog, psycholog, pielęgniarka szkolna, organizatorzy imprez szkolnych, rodzice
KSZTAŁTO WANIE POSTAW SPOŁECZ NYCH – relacje, komunikacja, rozwiązywa nie konfliktów, rozwój emocjonalno- społeczny	Ryzyka: konflikty rówieśnicze, brak empatii, przemoc i cyberprzemoc, izolacja Chroniące: silne więzi rówieśnicze, otwartość na pomoc, angażowanie w wolontariat, współpraca z doroślými	- Nauka komunikacji i rozwiązywania konfliktów - Rozwijanie empatii i współpracy w grupie - Przeciwdziałanie hejtowi, izolacji i przemocy rówieśniczej - Angażowanie w działania wolontariatu i inicjatywy społeczne - Budowanie kultury dialogu i współodpowiedzialności	- Zajęcia wychowawcze o tematyce emocji, integracji. - Samorząd klasowy i szkolny – planowanie akcji - Wieczory wolontariatu, zbiórki charytatywne, konkursy. - Projekty klasowe i akcje integracyjne - Dzień Życzliwości, Dzień Kropki	Cały rok; wychowawcy klas, wychowawcy światlicy, nauczyciele, pedagog, psycholog

KSZTAŁTOWANIE PATRIOTYZMU, SZACUNKU DO KULTURY NARODOWEJ I EUROPEJSKICH, WARTOŚCI	Ryzyka: obojętność wobec tradycji i wartości Chroniące: poczucie tożsamości, więź ze szkołą i regionem, aktywność społeczna uczniów	- Rozwijanie wiedzy o historii, kulturze i tradycji - Kształtowanie szacunku do symboli narodowych i bohaterów - Budowanie poczucia dumy i odpowiedzialności obywatelskiej - Rozwijanie otwartości na inne kultury i narody - Wspieranie aktywności obywatelskiej w szkole i lokalnym środowisku	- Apele i uroczystości szkolne, święta narodowe - Dbanie o porządek na grobach powstańców na cmentarzu Żabikowskim - Lekcje historii i wychowawcze, konkursy wiedzy - Wycieczki do miejsc pamięci, instytucji kultury - Projekty edukacyjne, Dzień Patrona, Dzień Europy, Edmundiada, Dzień Języków Obcych. - Debaty uczniowskie i inicjatywy samorządu szkolnego	Cały rok; wychowawcy, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, bibliotekarz, organizatorzy uroczystości wg harmonogramu
ROZWÓJ UCZNIA – wsparcie w nauce i rozwijanie talentów	Ryzyka: niska motywacja do nauki, trudności w organizacji pracy, stres egzaminacyjny, brak planów na przyszłość Chroniące: odkrywanie talentów, wsparcie nauczycieli, poczucie własnej wartości, dostęp do doradztwa	- Wzmacnianie motywacji i wiary we własne możliwości - Rozwijanie zainteresowań i talentów uczniów - Nauka skutecznych technik uczenia się i organizacji pracy - Radzenie sobie z trudnościami edukacyjnymi i emocjonalnymi - Przygotowanie do wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej	- Zajęcia wyrównawcze i rozwijające - Warsztaty z pedagogiem/psychologiem: jak się uczyć, jak planować naukę - Dzień Talentów – prezentacja pasji uczniów - Spotkania z doradcą zawodowym, absolwentami - Konkursy szkolne i międzyszkolne	Cały rok; wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy, specjaliści szkolni, pedagog, psycholog, bibliotekarz, organizatorzy imprez szkolnych

BEZPIECZEŃSTWO W RÓŻNYCH SYTUACJACH – w szkole, domu i w sieci	Ryzyka: uzależnienia od ekranów, cyberprzemoc, ryzykowne zachowania, brak wiedzy o bezpieczeństwie Chroniące: świadomość zagrożeń, wsparcie dorosłych, umiejętność szukania pomocy	- Nauka zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i przestrzeni publicznej - Rozwijanie odpowiedzialności za własne i cudze bezpieczeństwo - Profilaktyka zagrożeń: używki, cyberprzemoc, uzależnienia cyfrowe - Nauka reagowania w sytuacjach kryzysowych - Rozwijanie świadomości praw i obowiązków ucznia	- Ćwiczenia ewakuacyjne, próbne alarmy - Zajęcia z policją i strażą miejską - Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu, konkursy tematyczne - Warsztaty o zagrożeniach w sieci i higienie cyfrowej - Programy profilaktyczne i	Cały rok; wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy, nauczyciele techniki, pedagog, psycholog, policja, straż miejska
EKOLOGIA – świadomość ekologiczna i odpowiedzialne postawy	Ryzyka: brak świadomości ekologicznej, obojętność na problemy środowiska Chroniące: aktywne działania ekologiczne, współpraca z dorosłymi, poczucie sprawczości	- Rozwijanie postaw proekologicznych w codziennym życiu - Kształtowanie odpowiedzialności za środowisko i zwierzęta - Włączanie uczniów w działania szkolne i lokalne na rzecz przyrody - Rozwijanie empatii i odpowiedzialności społecznej	- Akcje: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi - Konkursy plastyczne i wiedzy o ekologii - Zbiórki charytatywne na rzecz potrzebujących i schronisk dla zwierząt - Projekty klasowe związane z przyrodą i ochroną środowiska - Prace w ogródku szkolnym	Cały rok; wychowawcy klas, nauczyciele przyrody/ biologii, organizatorzy Dnia Ziemi